

թաւալումը կատարել կու առյ Երկրա-
գունդին, իր առանցքին վրայ, 24 ժամը
անգամ մը: Արդէն ժամացոյցի մը կանո-
նաւոր թիք թաքը կը լսուի: Պատուան-
դանին վրայ, բարունակներուն մօսիկը,
երկու եղջերուներ (մէշա աշծօթէ) կը
գտնուին, որոնց զոյլ պախուցքն ընդ-
հած է լեռնորդի մը աջ ձեռքովիք, ու
միւսովքը գաւազան մը սպառնալից, Պատ-
ուանդանին աջ ու ձախ կողմերը, լայն-
էն, նկարուած են Գայլիկի և Կողէր-
նիկոսի պատկերները Փրանսերէն արձ-
նագրութեամբ: Աչքատի ճարտար գծո-
գրութեամբ՝ նշանակուած են երկրագուն-
դին վրայ աշխարհի հինգ մասերը՝ եւրո-
պական խուսաքարչէ երկրագունդներուն
նմանողութեամբ, Փրանսերէն գրերով:
Բայց հիացում ու զարմանք ազդող պա-
րագան այս չէ, ըստ որում օրինակի
վրայ փորտգրելու (gravure) վարժու-
թիւնը ա'լ սովորական բան մը դարձած է
վանցի կարգ մը սուկերիչ որհեստաւորնե-
րու համար, որոնք Օսմ. Զինանշանը, նց-
անաւոր շնչերու—կ. Պոլիս, Բարիզ,
Լոնաոն—և անուանի անձերու պատկեր-
ները կը փորտգրեն իրենց արծոթեզն
ձեռագործներուն վրայ, նրբարուեամ ու
հաշուաւոր: Ուշագրաւ պարագան սա'
է որ Պ. Գույումնիպաշեան, առանց մե-
քնագիշտ մը ըլլալու, յաջոզած է, լոկ
իր բնտկան ուշիմութեամբն ու ընդունա-
կութեամբը, Երկրագունդը դնել այն-
պիսի վիճակի մը, չտփուան ու հաշուա-
կան հիմնալի դրութեան մը մէջ, որուն
վրայ ակնարկ մը նետողը կը հասկնայ
իսկոյն լուսինը, ամիսը, օրը, ժամը,
մինուորային փոփոխութիւնը (խոնաւ-
չուափոյ) և ջերմութեան աստիճանը ջերմա-
ջուավով:

Երկրագունդին հիւսիսային բնեւուին
շուրջը կը գտնուի անջատ մաս մը շրջա-
նակուձև, ուր համշափ հեռաւորու-
թեամբ նշանակուած են օրուան 24 ժա-
մերը, զորս կը սուսնէ շրջանակին նզերքը
հաստատուած թռչունի մը առւազ: Դարձ-
եալ հիւսիսային բնեւուին վրայ փոքր քա-
ռակուսի բացուածքէ մը կը կարդացուին
ամսոյ անունն ու թիւը, ինչպէս նաև
լուսնային ամսոյ համբանքը, որոնց իւ-
րաքանչերը ամենայն ճշգութեամբ կը
գրուէ իր աեղը, ամսէ ամիս, օրէ օր:

Երկրագունդին վրայ գանուող շրջա-
նակի մը վրայ հաստատուած է լուսիւը,
որ կանոնաւորապէս իր ամսական շրջանը
կը կատարէ երկրին շուրջը: Միեւնոյն
շրջանակին վրայ հաստատուած է ջեր-
մաչափ մը, իսկ պատուանդանին վրայ
դէմէ դէմ կողմեցոյց մը և խոնաւչուափ
մը:

2. Նորաքենի Ս. Յովիսաննեկան վարան, ունի 220 աշակերտ, 5 պաշտօնական գործարանին վերին հսկողն է Տ. Առքահոնայ Տ. Յարութիւնեան, հարելի անձնաւորութիւն մու:

3. Ս. Պոլկասեան վարժարան Արտաց Ս. Աստուածածին եկեղեցին ծոցը առձակ չէնք մըն է: Ունի 450 մանչ 250 աղջիկ: Պաշտօնեաներ՝ 10. երեք ժամուկի: Այս երկուու վարժարանը ունի առարջութիւն մը, որ ամէն շաբաթ և ունաւորապէս նիստ կը կազմէ, եկեղեցի և վարժարանի մատակարարուկան ոյլ գործերու կարգադրութեան համար:

4. Ս. Յակոբայ վարժարան Ասոր շիթիւնը ատկաւին աւարտած չէ: Ուսուականաւու աշակերտներ՝ թուով 70, փոխադրուած էին Խազ Փողան զըր: Վարժարանը կը մատակարարուի եղեցապատկան կալուածներու հասոյթ ովք:

5. Հայկավանից Ս. Աստուածածին եղեցին ծոցը գանուած վարժարանը ոռուած է թէեւ, սակայն փոկուած մայ ատկաւին նիւթական պատճառով:

6. Յանիոյսներու Ս. Աստուածածին եղեցին վարժարանը հիմէն վերանոգուած է: Հոս ալ ատկաւին աշակերտ յանձնիր:

7. Սանդիսեան աղջկանց վարժարան, եսուն ատրիէ ի վեր կը շարունակուի, 12 ատրիէ ի վեր ոլ լուսահոգի Սանտրեանի կտակէն ատրեկան 50 ոսկիի զամա կ'ընդունի, Գրավամանեան Պետք է Փ. ի խնդրանքին վրայ, որ Բեդերսուրկի մէջ ահսակցած է մեծանուն բարբարին հնա: Արդէն դպրոցական չէնքն, ինչպէս ըսին, Սանտամարեանի ձեռընուութեամբը շինուած է: Դպրոցը ունի 10 սանուկի, 8 պաշտօնեայ, 5 զարուկի քոյրեր, որոնք ինքնուշխառութեամբ բաւական զարգացած են զօրքարդութեան արհեստին մէջ, որուն մէկնկու նմոյշները ահսանք ու գոհ մասնիք: Եսուցչուհիները թիենց հաշուոյն կը պահեն առեւ փոքրիկ շերամատուն մը: Թոշակնեն ատրին կը դոյտնայ 3000 դրչ. միոյն: ատուկ խնամակալութիւն մը ունի՛ 5 անամէ բաղկացած—երեքը կեդր. Վարչուենէն և երկուքը ահական հոգեւոր վխանութենէն ընարուած:

Դժբաղդարար ոյս վարժարանը որ բթական աւելի գոհացուցիչ մակարդակի ը վրայ պարէք գանուէլ, շատ թերի ողմերու հնա կը վայելէ նաեւ ուսուցուհիներու և խնամակալութեան մէջ շանուած անհամաձայնութեան պահապար հետեւանքները, 40 ոսկիի յետամաց:

ի նուազումներէն և ոչ մէկը աղ։
հարսառքեան նուազելուն կե-
քն է, ասոնց մէկ քանին ալ ընդ-
տակը տուած կու գան ոզգային
ութեան զարգանալուն նպաստաւոր
գուներէ։ Անձիմ բան մըն է ներ-
արուան առաջին ութ օմիսնեցուն
Մի նուազումը վերսպրել երկրին
կոցութեան, վասն զի մէկ կողմէ
կի տուրքերը հետզհետէ աւելի
թեամբ կը հատուցուին, և միւս
միեւնոյն շրջանին մէջ մենավո-
րու արտադրութիւնը կ'աճի, հա-
կ ծխախոսի վաճառման կրտե թե-
ւուազումին կարելի չէ նոեւ խիստ
առաջ նշան մը չհամարել շարժուն
ածներուն հասոյթի առւրքի յաւե-
որ օգոստոս 31ին վեց միլիոն ֆր. ը
նէր ելմասայցին մէջ չշռակառուած
էն և 2 ուկէս միլիոն ալ 1900 ա-
ռ ութ ամիսներու հասոյթէն։
Լիսթրու-վոկ ձեռք առաւ ելմը-
ու հանրային պարագի տոմարա-
թեան եղանակը։ Մեծապէս գովեց
սցոյցի մրութեան քաղաքանու-
թ, որ հիմա առարտէ, երկոր
անակուուելէ ետքը. նոեւ ուրա-
իւն յայտնեց 1901ի ելմասայցին մէջ
հկուած հանրային պարագը հատուց-
ըլլալուն համար։ Առենքանը յա-
լակա գլխաւոր իրողութիւն մըն է,
քով նշանակութիւն մը չունենաց-
սցոյցի հասոյթներու գլուխին կրած
առաջ։ Շաքարի տուրքին վերաբե-
ն զատ. այդ առգնապին պատճեռ
վաղանցիկ են. հետեւաբար կրեանք
ալ թէ հասոյթներու յաւելումը շու-
ղիսի վերադառնայ, մանաւանդ
անցեալ տարուան մէջ այնքան լու-
ւունքներ առող առւրքի դրութիւնը
ելէ առոջ, սպասնէք որ ժամանակը
առյ արդիւնքները այն երկու մեծ
փի խումերուն՝ որոնց առւրքի դրու-
թը ենթակունցաւ վերջերս։ Երկրու-
յայ վատահութեամբ նայիլ արագային
առահ եմ որ, պարունակ', այդ զգա-
ով պիտի վերսկսիք ձեր աշխատու-
ներուն։

ԹՐԱՆՍՎԱՀԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

անսուր կացուրիւնք — «Սրանարաւի
ծիբը» — Երմանական նախարարին յայ-
արուրիւնք. — Պուէրներաւ զգացումք. —
(Թայմզ) բի բդակցուրիւնք։

Որտ Քիչնէր խզեց հարուային Ափ
ի ու Անգլիոյ միջեւ հետաքրական ու
հատարական հաղարդակցութիւնները։
Եւսուրք, Անգլի յ Ժողովուրդը միայն
առանկան հեռագրիները կամ գործ-

ս կ'երեւայ Սրանաց լու հա-
է Պոէքներուն ողիին։ Թայմզ
է ուղ ահսակ խարեւտուիր յոյս
նոգիիոյ ծայրայեղ ուզգասէքները
անէ ի վեր կը սնուցանեն և
առէ նուև ելմտական նախորար
Հիքս Պիչ հինգչարթի օրը խօսած
ջ: Արդարեւ, նախորարը Օլահմի
որ թէ պատերազմը երկարելուն
ներն են կարգ մը երեսփոխոն
խօսած ճառերը Խորհրդարանին
գլխական մէկ քանի լրագիրեն-
տածները։ Հիմա Թայմզ Ահմէտ
Հնդկաստան՝ գանձուող պոէտ գե-
նկաստամար իր թղթական մէկ
կը հրատարակէ, որ բոլորովն կը
ժայռյեղ ոզգասէքներու և Սըր
Պիչի սնուցած յոյսները։ Աւա-
թղթակիցը ի՞նչպէս կը խօս-
ուն զգացմոնը վրայ։
Ներուն զգացումը ոչ միայն ան-
թառվ թշնամական է. այլ նուև
է նպաստաւոր որդիւնքի մը
Պատերազմող Պոէքներուն ունե-
տնառներուն վրայ գտղափար մը
և համոք՝ բուական է նկատել թէ
իչ կամ վհառեցուցիչ աղջեցու-
է հեռու մարդեր, որոնց նամակ
ուժնութենէ կ'անցնին և որոնք
կան լրագիրներ միայն կը ահս-
ակաւին չեն կրնար ըմբանել պա-
րին արտամարանական պատառը։
ու Շթայնի տեղեկագիրներուն
դրուին յերիւրանքներ։ Բարե-
աղթավայրէն ունին շաբթու առ-
ջնուորները։ Պոէքներուն շաբթ-
կորուսածէն խիստ շատ կը նկա-
Պոէքները կարեւորութիւն չեն
գլխիսկան վիճակագրութիւննե-
րը, կ'ըսեն, պոէտ մէկ գերին
ու անդամ կը համբուի։ Նաև կը
արեն թէ Անգլիացիներուն ձեռք
փիստ միջոցները անկարելի կ'ը-
ձնաառուութիւնը։ Եթէ կը յորեն,
ուի գրաւումէն հաքը պոէտ գերի-
ւենց աեզներ դրկուէին, պատե-
առմիջապէս պիտի աւարտէր։ բայց
ահուն ձեռք առնուած խիստ մի-
ւ սեւի ստակացուցին պատե-
և թէ ագարակներու հրկիւմամբ
= Քիչչէրի յայտարարութեամբ նը-
ործուած քաղաքականութիւնը,
ուի դարձուած է հաշտարար լու-
ց։

Տէպէթ ԶՈՐԱԿԱՐԸ

բարեկան կամում պատրաստ է առաջ բան մը կը շահէք, վասն զի ործը կատարած է Մանչու-
կով՝ կոն բարեկարգութիւնը
տելու համար, սպասելով դի-
ան վաւերացումին որ յետոյ
քրուէք: Արդաշիկ, կ'ըսեն անդ-
գիրները, խնդրոյն մէջ ամե-
շահ ունեցող տէրութիւնները
և կրնային յարուցանել մու-
գնեմանիս սկզբան յայտարա-
կ Փռն Պիւրով կոմսին բերնովը
դրոյն մէջ բնաւ շահ չունի և
բիոյ վեւ օրերեալ պայմանա-
ոնց առափն և ո՞չ ու զգիին
000ին կնքուած անդիւգերման
ութեան: Ֆրանսա, դիւրին է
թէ Ռուսիոյ գործին դէմ դի-
մը չունէք: Անգլիա ու, ա-
նախոյ գնաւութեանը, չէր կըր-
մը ընել: Վերջապէս ճարոնի
թիւնը աեսնելով որ Քորէայի
անդ մը չսպառնար, աշխա-
նդարակեցնալ Հանրային կոր-
ոնի մէջ երեւան եկած հակա-
ռումը որ Ռուսիոյ ընթացքին հե
տառջ եկած էր Հիմա, ուու կո-
ւելը այդ պայմանագրութիւնով
տակոն յաջողութիւն մը ձեռք
ոյց դեռ յայտնի չէ թէ այդ
րութիւնը մինչեւ իսկ Մանչու-
սպեառութիւնը Ռուսիոյ պիտի
մինչեւ հիմա գոյութիւն ու-
ց պիմակը պիտի ճանչնայ: Ի չ
ոյ, ճարոն մատհուգ է, վասն զի
մէջ բոլորովին տառջնակարգ
ի: Ամէն ոք գիտէ Ռուսիոյ ու
այք-ը Սէւալի մէջ ազգեցու-
նալու համար, ինչ որ նոր բան
ի Ռուսիա միշա բացարձակապէս
ած է թէ Քորէայի մէջ օտար
և ազդեցութիւն չուզեք: Քո
ոքի կը բաժնէ Վլատիվանթոքի
թթուրի առւստկոն ստացուածք-
ւ: Առեւ Ներքը ծանուցոծ է նաև
ու ու ճարոնի մէջեւ պատերազմ
սպիկլի է: Անգլիական լրտգիր-
կայն, չ-վազանցուած և կան
գտնեն այդ լուրը, բայց ան-
ի կը նկատեն թէ օրին մէկը
ը պիտի ծագի միայն Քորէայի
վ, որ նոյնպէս քանի մը առքի
սիթ առւու չինեւարուական
մին:

Հայոց Առաքելական Եկեղեց

ՅՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ
ական կացութիւնը .—Պ. Լիսրար Վ. Առաքը .—Հատոյրի նուազութեան սկզբնա
նառը .— Նպաստաւոր նշաններ .—
Հանրային պարագք :

նուռն է հեռաւոր գիւղերու մէջ կա-
րուտած դաստիքը բութիւններէն . նուռն
բրաստաննեալներուն աննալուս վիւնե-
ց յայտարարութեան մասին ալ մանրա-
ն տեղեկութիւն մը տոնուռն չէ :
Նք ասրակուսիր թէ Լոթէր պոէր հրա-
նտարը ու ընկերները արդարութեամբ
առուած չըլլան պատճեան օրէնքին
մաժայն , որուն արամադրութեան բեր-
մի պատճեան : Ի՞նչ գէշութիւն մը
նայ առաջ դալ , եթի պաշտօնական հե-
գիրները և զինուրական դրաննէին
ու քիչ մը աւելի բացայսյա տեղեկու-
րներ հազորդեն : Կը հաւտառնք թէ
թէր ու ասրադասեալները մտոնու-
հան ասրամ արարցներէ աւելի բացո

կը վերտգրէին և ուրիշներ աւզս-
ծ վէքերուն։ Օունժի մէջ բըս-
ու ուրիշ Պօփ մըն ու զստ է թէ
թ հեռացած է երկրէն։ Ահաւասիկ
իրողութիւններ ու որոնք կ'ապա-
նեն թէ Տէկէթ ողջ առողջ է։
ու Մըրրէյնքնները, իրենց վեր-
լգեւորութեանց ոչուուն տեսակցինք
թայի ու Տէկէթի հետ։ Այդ երկու
երը վերտգունակ յեաոյ յայտա-
ցին թէ անձամք խօստ են Տէ
հետ որ քաջառողջ էր։ Բիթ ար
տոփ ենթասպան, որ վերջերս Օ-
ունժի հիւսիսյին աքեւելեան կողմը
ակալունցաւ, անգիտական գիծերուն
ու անգամ առաջ առաջ առաջ առաջ

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԻ
ծ մը ծայրայեղ չարազործներուն
Խղմաններ Մ. Հահանգները զաղ-
րսդներուն նկատմամբ
Նահանգոց կառավարութիւնը ։
Մը պատրաստած է ընդդէմ
ող չարագործներու, որ խորհր-
առաջիկոյ նիստին պիտի ենք-
ին. Ո և է օտարուղի ծայրայեղ
ըրեայ ցամոց ելլել Մ. Նահան-
գի կտին վրայ ։ Նաւահանգիստնե-
սութիկանութեան պաշտօնեանեցը
ք պիտի ունենան խիստ քննու-
թ ենթարկել այն ամէն անձերը
լսաւահութիւն չեն ներշնչեր։ Այն

Digitized by Google

իա, Սեղբոս խան թիւ 5—7
ն, Գաղղինը և Տաճկերէն
ն դասագրոց և դպրոյական
համար մեծաքանակ մթերք:
տուկ գերքեր, Վիշալ—Լապ-
արհացոյց մեծադիր քարտէննե-
սքանական և կենդանաբան-
կերաց ընտիր հաւաքածոյ մը
նմուշներով միշտ պատրաստ

ամի չորրորդ ափա 4 դրուշ—
— Նոր ընթացք Փրանսերէն
դրուշ.—Զօպու—Նամակագրու-
ղ.—տաճկ. 12 $\frac{1}{2}$ դրուշ:
ԼՊԱՐՏՀԶԻ վերաբերեալ ամէջ
թերու և ՖՐԻՇԿԵԼԵԱՆ նուէր-
կ կեդրոնատեղի:

